

Likabehandlingsplan

2015/2016

Förskoleklass - årskurs 5

På Viktoriaskolan tar all personal medvetet och engagerat avstånd från alla former av kränkande behandling. Vi arbetar främjande för att förebygga kränkningar och diskriminering. All personal är skyldig att ingripa om någon utsätts för kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen ska ge en översikt över skolans rutiner och de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar och diskriminering. Syftet är att beskriva hur skolan arbetar för att främja, förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling som sker i verksamheten.

Det övergripande arbetet i verksamheten ska bidra till att alla elever upplever att de trivs och känner sig trygga, att ingen upplever att de utsätts för kränkande behandling eller diskriminering och att elever, personal och vårdnadshavare känner till skolans regler. All personal och alla elever ska känna sig väl förtrodda med skolans Likabehandlingsplan. Eleverna ska veta vart de kan vända sig om de blir utsatta för kränkningar eller diskriminering och uppleva att de vuxna tar dem på allvar när de berättar att kränkande handling har begåtts.

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet.

Definitioner

Diskriminering:

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet genom att man behandlar en elev sämre och missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning
- funktionshinder
- ålder
- könsöverskridande identitet eller uttryck

Kränkande behandling:

Kränkande behandling innebär att handlingen kränker ett barns eller en elevs värdighet. Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbning eller en enstaka händelse *t.ex. olaga hot, olaga tvång, misshandel.*

Man behöver inte ha ett elakt uppsåt för att göra sig skyldig till diskriminering eller annan kränkande behandling. Det är den kränkta individens *subjektiva* upplevelse som är en viktig utgångspunkt. Kränkningar kan äga rum såväl mellan elever som mellan personal och elever.

Mobbning:

Mobbning skiljer sig från annan kränkande behandling genom att den förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen och under en viss tid. Dessutom råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Def: Olweus

Vision: På Viktoriaskolan behandlar alla varandra med respekt.

Förebyggande och främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. På Viktoriaskolan finns det kamratstödjare, Elevråd och Trygghetsgrupp. De arbetar för att skolan ska kunna följa riktlinjerna i Likabehandlingsplanen.

Med förebyggande arbete menar vi det arbete som vi gör på skolan för att avvärja risker för diskriminering eller annan kränkande behandling. Det omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker.

Enligt förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska planerna upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Vi strävar efter att det ska finnas en röd tråd mellan klassråd, Elevråd och kamratstödjare. Elevrådet träffas en gång i månaden för att diskutera synpunkter från klassråden. Även kamratstödjarna träffas en gång per månad för att gå igenom hur eleverna upplever stämningen på skolan, diskutera elevernas tankar kring att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling samt för att främja ett tryggt klimat på skolan. Medlemmar från Trygghetsgruppen är närvarande på dessa möten.

På skolan finns en Trygghetsgrupp som arbetar med värdegrundsfrågor. Gruppen består av representanter från alla arbetslag, kurator samt rektor. Kurator ingår i Trygghetsgruppen för att knyta trygghetsarbetet till Elevhälsan. Representanterna i Trygghetsgruppen fungerar som en länk till övrig personal. De har ett särskilt ansvar för kompetensspridning och för att det åtgärdande arbetet får effekt. Gruppen träffas en gång per vecka. Arbetet består av att diskutera riktlinjer för förebyggande och främjande arbete på skolan och att diskutera de ärenden och den dokumentation som inkommit samt åtgärda vid behov. Trygghetsgruppen arbetar skyndsamt och kontinuerlig uppföljning sker.

Det finns bilder på kamratstödjarna och Trygghetsgruppen uppsatta på skolan och i skolkatalogen. I början av varje läsår presenterar sig Trygghetsgruppen i alla klasser.

Det sker även gemensamma aktiviteter på skolan där eleverna är delaktiga i planeringen. Detta för att främja ett gott klimat där de lär känna varandra över klasserna.

En trivselenkät genomförs på kommunnivå varje år där utvalda årskurser deltar. Viktoriaskolan gör också egna enkätundersökningar. De sammanställs och används som underlag för att kartlägga tryggheten på skolan. De ger även ett bra underlag för det fortsatta arbetet.

Varje klass diskuterar med jämna mellanrum etiska frågor och personalen ska främja ett tillåtande och öppet klimat. Lärarna stämmer kontinuerligt av med eleverna att de vet var de kan vända sig om de skulle känna sig utsatta eller se någon annan som är det.

Skolan har en nära kontakt med vårdnadshavare och återkopplar värdegrundsarbetet under föräldramöten och vid behov. Under utvecklingssamtalen finns möjlighet att föra fram tankar och funderingar kring skolan.

Åtgärdande arbete

Utifrån de rutiner som finns på skolan kan personalen uppmärksamma om kränkande handlingar eller diskriminering pågår. Skolan är då skyldig att sätta in åtgärder.

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10 § skollagen ska huvudmannen om det förekommer trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att i framtiden förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

Personalen på skolan har gemensamt ansvar för att dokumentera kränkningar och diskriminering som sker på skolan. Kränkande behandling markeras direkt och dokumenteras (se bilaga 2).

Mål 2015/2016

- Eleverna upplever att vi har ett väl fungerande rastvaktsystem
- Ytterligare tydliggöra Trygghetsgruppens arbete
- Eleverna upplever att det råder en god stämning på fotbollsplanen

Så här ska vi nå målen

Eleverna upplever att vi har ett väl fungerande rastvaktsystem

Skolan strävar efter att alla elever ska känna sig trygga på rasterna.

- Rastvaktsschemat ska kontinuerligt ses över under läsåret. Ansvariga är Trygghetsgruppen.
- Rastvaktsschemat sitter uppe i korridoren så att eleverna ser det.
- All personal ansvarar för att rastvakten ersätts vid frånvaro.
- Alla elever ska se vilka man kan vända sig till på rasten och därför ska vuxna alltid använda rastvaktväst.
- I samtal med eleverna ta reda på deras tankar på förbättringar kring raster.

Ytterligare tydliggöra Trygghetsgruppens arbete

Skolan ska sträva efter att nå nolltolerans för kränkningar och diskriminering. Trygghetsarbetet på skolan måste hela tiden vara i fokus.

- Trygghetsgruppen ansvarar för att göra ett årshjul för gruppens arbete/aktiviteter som alla kan ta del av.

Eleverna upplever att det råder en god stämning på fotbollsplanen

Skolan ska sträva efter att det råder en god stämning på fotbollsplanen och att alla barn känner sig trygga där.

- Regelbundna samtal/träffar där eleverna är delaktiga i regler och förhållningssätt på fotbollsplanen. Ansvariga är Trygghetsgruppen/Elevrådet.
- Det sitter tydliga regler uppsatta på skolan och vid fotbollsplanen. Ansvariga är Trygghetsgruppen/Elevrådet.
- I perioder ska rastvakterna ha ett större fokus på fotbollsplanen.
- Regelbunden avstämning med eleverna kring hur stämningen upplevs på fotbollsplan. Ansvariga är klasslärare under klassråd.

Så här ska vi mäta resultaten

- Enkätundersökningar bland alla elever på skolan.
- Samtal på kamratstödjarträffarna och i Elevrådet.
- Samtal med personalen, som Trygghetsgruppen ansvarar för.
- Samtal med föräldrar, på t ex föräldramöten.
- Kontinuerlig avstämning av inkomna ärenden till Trygghetsgruppen

Bedömning av måluppfyllelse

Årligen bedömer vi resultatet och skriver in det i den nya Likabehandlingsplanen. Därefter tar vi ställning till om nya mål ska sättas upp eller om vi ska jobba vidare med de gamla (se bilaga 1, 2014/2015 års Likabehandlingsplan). Planen för 2016/2017 upprättas i juni månad.

Kommunikation

Personal, elever och föräldrar ska informeras om verksamhetens Likabehandlingsplan. Skolan/Trygghetsgruppen följer upp och utvärderar Likabehandlingsplanen årligen tillsammans utifrån det värdegrundsarbete som bedrivs på skolan. Alla vårdnadshavare på Viktoriaskolan får information om Likabehandlingsplanen och Trygghetsgruppens arbete under det första föräldramötet. Eleverna får information från sina lärare och under kamratstödjarträffar. Trygghetsgruppen går runt i klasserna och presenterar sig vid läsårsstart. Det är av stor betydelse att arbetet med Likabehandlingsplanen förankras internt bland personal, elever och föräldrar.

På skolan finns foto på medlemmarna i kamratstödjargruppen och Trygghetsgruppen. Likabehandlingsplanen finns också på www.borgholm.se/viktoriaskolan.

Bilaga 1

Utvärdering av Likabehandlingsplanen 2014/2015

Likabehandlingsplanen skall vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Den ska årligen följas upp, eller oftare om behov uppstår eftersom nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras. Trygghetsgruppen utvärderar Likabehandlingsplanen tillsammans i slutet av vårterminen. Rektor utvärderar årets arbete med utgångspunkt från Trygghetsgruppens och kamratstödjarnas tankar.

Uppföljning och utvärdering av Likabehandlingsplanen ska göras inom ramen för kommunens systematiska kvalitetsarbete och för den egna skolans uppföljning. Resultatet av denna utvärdering ska beaktas då nästa års Likabehandlingsplan tas fram. Elever och vårdnadshavare ska varje år få ta del av resultatet av vår utvärdering. Denna presenteras för eleverna på klassråd och på föräldramöten samt via hemsidan där utvärderingen finns med som en rubrik i Likabehandlingsplanen.

Mål 2014/2015

- Ökat elevinflytande
- Språkbruket är vårdat
- Eleverna upplever att vi har ett väl fungerande rastvaktsystem.

Så här har vi arbetat för att nå målen

- Kamratstödjarna har haft regelbundna träffar varje månad som leds av medlemmar i Trygghetsgruppen.
- Inför varje kamratstödjarträff har klasserna haft klassråd, där de har fått i uppdrag att diskutera olika frågor som sedan har sammanställts på kamratstödjarträffarna.
- Vi har under läsåret genomfört aktiviteter över klassgränserna utifrån elevernas önskemål.
- Språkbruket har diskuterats regelbundet på kamratstödjarmöten, på klassråd och i Elevrådet. Alla vuxna har varit goda förebilder och markerat dåligt språkbruk.
- I alla klasser har begrepp som kränkningar och konflikter diskuterats. Ansvarig har varit klasslärare.
- Via personal, kamratstödjare och Elevråd har det framkommit att språkbruket kring fotbollsplanen behövde förbättras. Elever och personal träffades för att gemensamt diskutera och skapa regler för ett gott klimat på fotbollsplanen. Det resulterade i ett antal enkla regler som förankrades hos alla elever och sedan hängdes upp vid fotbollsplanen.
- Vi har under ett flertal gånger under läsåret granskat och reviderat rastvaktsystemet.
- All personal har tagit ansvar för att alltid bära rastvaktväst.
- Vi har reviderat rastvaktschemat under läsåret.

Så här har vi mätt resultaten

- Enkätundersökningar till elever en gång per termin. Enkätundersökning till vårdnadshavare har genomförts en gång under läsåret.
- Kamratstödjarnas och elevrådsrepresentanternas uppfattningar har stämts av varje månad.
- Trygghetsgruppen har fortlöpande utvärderat sina åtgärder på skolan.
- Kontinuerliga samtal i arbetslagen och på arbetsplatsträffar har genomförts under läsåret.

Bedömning av måluppfyllelse

Årligen bedömer vi resultatet och skriver in det i den nya Likabehandlingsplanen. Därefter tar vi ställning till om nya mål ska sättas upp eller om vi ska jobba vidare med de gamla. Planen görs om i juni månad.

Bedömning av måluppfyllelse läsåret 2014/2015

Våra enkätundersökningar visar att eleverna i mycket hög grad upplever att de får vara med att påverka det som görs i skolan. Årets mål har då främst handlat om elevernas möjlighet till inflytande över trygghetsskapande aktiviteter på skolan. Efter elevernas önskemål har vi genomfört följande aktiviteter i åldersblandade grupper: prickbollsturnering, hinderbana på skolgården, uppträdande i "Talang" och utklädningsdag. Efter samtal med kamratstödjare och Elevråd har det framkommit att eleverna upplever ett större inflytande. Målet är uppnått.

Elever och vuxna upplever att språkbruket har förbättras på skolan men att det kan bli bättre. Skolan har kontinuerliga diskussioner om vad ett vårdat språk betyder i klassrum och ute på skolgården. Enligt våra enkätundersökningar upplever eleverna i mycket stor utsträckning att elever och vuxna använder ett vårdat språk på skolan, det är en mycket positiv utveckling. Arbetet med ett vårdat språkbruk pågår ständigt. Målet är delvis uppnått. Vi arbetar vidare med detta men inte som ett mål i vår Likabehandlingsplan.

Jämfört med tidigare år har det varit färre antal ärenden för Trygghetsgruppen. Nästan alla ärenden som vi har haft har kunnat avslutas på ett positivt sätt. Det finns dock ärenden som ligger utanför Trygghetsgruppen och som arbetas vidare med på andra sätt.

Trots skolans tydliga arbete med att särskilt uppmärksamma antalet rastvakter, alltid bära rastvaktväst, revidera rastvaktsschemat efter behov samt kommunicera detta med eleverna framkommer det i samtal att en grupp elever fortfarande upplever att rastvaktsystemet inte är väl fungerande. Målet är därför endast delvis uppnått. Vi behåller målet till nästa år.

<p>Efter utvärderingen av årets Likabehandlingsplan kommer vi att arbeta efter följande mål läsåret 2015/2016:</p>

- Eleverna upplever att vi har ett väl fungerande rastvaktsystem
- Ytterligare tydliggöra Trygghetsgruppens arbete
- Eleverna upplever att det råder en god stämning på fotbollsplanen

Fastställd 2015-08-24 i samarbete med skolans Trygghetsgrupp

Anna-Karin Björnström
Rektor

Bilaga 2

Trygghetsgruppens arbete

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10 skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

När skolan får indikationer om att något inte står rätt till enligt vår Likabehandlingsplan påbörjas ett utredande arbete som leder till åtgärder, vilket vi enligt lag är skyldiga att göra. Det kan vara utifrån den sammanställning av händelser som Trygghetsgruppen gör, svar utifrån trivselenkäterna eller information som inkommit på annat sätt.

I personalrummet finns blanketter där personal kan dokumentera kränkningar. Dokumentationen läggs i en brevlåda som sammanställs regelbundet och ger Trygghetsgruppen en överblick av vilka elever som mer regelbundet uppvisar ett kränkande beteende och vilka elever som utsätts. Denna dokumentation förvaras i låst utrymme.

Efter en sammanställning gör Trygghetsgruppen en bedömning av hur dessa händelser ska hanteras. De inkomna kränkningarna anmäls till huvudman. Trygghetsgruppens sammanställning blir också en viktig grund för det fortsatta utvecklingsarbetet på skolan.

Utredningen skall alltid ske med största möjliga hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna. Utredningens omfattning anpassas efter det enskilda fallet.

Elever som ser något som kan vara en kränkande handling kan vända sig till Trygghetsgruppen direkt, andra vuxna på skolan eller anonymt lägga meddelanden i en brevlåda placerad vid expeditionen.

Arbetsgång vid utredningssamtal utförda av Trygghetsgruppen

Utifrån dokumentationen som sammanställs av Trygghetsgruppen görs en bedömning hur ärendet ska hanteras. Berörd personal informeras alltid.

Om bedömningen görs att det krävs en åtgärd av Trygghetsgruppen sker det enligt nedanstående arbetsgång:

Steg 1

- Två representanter från Trygghetsgruppen pratar med den utsatte. En person leder samtalet, medan den andra är med och följer samtalet som en trygghet för eleven.
- Samma personer ur Trygghetsgruppen hämtar den elev som utövar kränkningarna för samtal där det klargörs vad gruppen vet och att skolan inte accepterar att kränkningarna fortsätter.

- Vårdnadshavare kontaktas till alla inblandade parter.
- Nytt samtal med de inblandade sker cirka två veckor efter första samtalet, för att kontrollera att beteendet upphört.

Steg 2

- Om kränkningarna fortsätter tar Trygghetsgruppen initiativ till ett möte där rektor sammankallar vårdnadshavare och eleven som utövar kränkningen. Åtgärdsprogram skall upprättas om kränkningarna leder till att någon av de inblandade eleverna uppvisar svårigheter i sin skolsituation och bedöms ha behov av särskilt stöd.

Steg 3

- Om kränkningarna trots insatta åtgärder inte upphör följer skolan de riktlinjer som finns i Skollagens kapitel 5 om *Trygghet och studiero* samt kapitel 6 om *Åtgärder mot kränkande behandling*.

Bilaga 3

Tillvägagångssätt när en elev känner sig kränkt av vuxen

Enligt 6 kap. 9 § skollagen får huvudmannen eller personalen inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Steg 1

Information och eventuell dokumentation överlämnas till rektor. Bedöms kränkningen som mycket allvarlig, d v s att handlingen är att betrakta som en brottslig handling, anmäls ärendet till polisen och rapporteras till utbildningschefen.

Vid kränkning som inte bedöms som brottslig handling lämnas information och eventuell dokumentation till rektor.

Steg 2

Rektor kallar berörd personal tillsammans med fackliga ombud till ett möte.

Steg 3

Om möjligt har rektor och lärare ett möte med berörd elev. Vårdnadshavare informeras om samtalet och erbjuds att delta. Eleven kan även ta med sig en för eleven trygg vuxen från skolan som stöd.

Steg 4

Om kränkning inte upphör omedelbart överlämnas ärendet till utbildningschefen.

Steg 5

Eleven erbjuds i samråd med vårdnadshavare stödsamtal från skolpsykolog/kurator.

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkat i en utredning.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen eller för skolan. En befogad tillrättavising är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.